

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

în Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 în Districte: „ „ 36 „ „ 18 „ „ 10 „
 în Străinătate: „ „ 48 „ „ 24 „ „ 12 „

— Articoll republicați nu se înapoiază. —

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

În România: La administrația, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 În Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Biroul central de anunțuri pentru Germania.
 Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCE HAVAS Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a . . . . . 30 bani
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 — Scrierile nefracate se refuză. —

Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE

Petersburg, 26 Ianuarie.

Ministrul lucrărilor publice, generalul Pauker, va pleca în curând într-o călătorie de mai multe săptămâni în interiorul imperiului, pentru a inspecta toate liniile ferate. În suita ministrului vor fi mulți ingineri civili și militari, precum și funcționari superiori din ministerul de comunicații.

Din ordinul țarului s'au alocat 23.000 ruble în bugetul de cheltuieli al ministerului de externe pentru anul 1889 spre a ajuta pe tinerii care vizitează școlile rusești dintre Slavii de Sud.

Varsavia, 26 Ianuarie.

Lucrările de fortificare din Dubno și Rovno merg repede și la Dubno s'a decis a se mai întinde fortificațiunile. La Dubno, Powno și Luck s'au publicat din nou licitații pentru furnizarea unor cantități mari de pesmeți.

Constantinopol, 26 Ianuarie.

Se vorbește că în urma propunerilor autorităților militare care stăruesc a pleda pentru o joncțiune a liniilor ferate între Constantinopol și Salonic, Poarta s'ar fi decis în principiu pentru această idee, ba s'ar fi și terminat studiile de trasare pentru această linie, care plecând de la Dedeağaci va trece pe la Ienigje, Drama-Siroz și Salonic.

Sibiu 26 Ianuarie

Curtea regească din Budapesta a casat hotărârile aduse de tribunalul din Arad contra generalului Doda.

Causa casare este ca tribunalul din Arad cu ocaziunea pertractării, nu a luat în considerație obiecțiunile d-lui Doda, contra acuzării și l'a judecat fără ca dânsul să poată prezenta apărarea.

Scutari, 26 Ianuarie

Niște soldați turci au insultat și maltratat pe mai mulți preoți catolici aparținând seminarului papal de aici. Cetățenii din Scutari au alergat în ajutorul preoților și s'a început o luptă cu soldații, cari în fine au fost răsiți și predați pe mâna jandarmeriei. Consulatul austro-ungar, sub al cărui protectorat stă acum cultul catolic, cere acum satisfacție.

Roma, 26 Ianuarie.

Ziarul *Riforma* i se anunță din Turin, că s'a găsit toată corespondența lui Cavour cu amicul său Delarue. Sunt ca la cinci sute de scrisori și se zice că conținutul lor în parte ar fi extraordinar de interesante.

Bologna, 26 Ianuarie.

Aici a produs senzație fuga casierului filialei de aici a băncii naționale, Mario cavaler de Roncalli, care a lăsat la bancă o lipsă de 900,00 franci.

Rocalli a pierdut această sumă la loteria cea mică în câte-va luni, punând prin alți complici la loterie ca la 50,000 fr. pe săptămână și făcând să circule șgomotul, că un consorțiu de Englezi bogăți voesc să câștige cu or-ce preț. S'au făcut multe arestări a unor preținși complici ai lui Roncalli.

Budapesta, 26 Ianuarie.

Numeroși membri din partida liberală ungară și mai ales membri tineri ai acestei partide au format un fel de coalițiune, spre a respinge energie atacurile îndreptate de opozițiune contra persoanei venerate a președintelui Camerei, al cărui tact de imparțialitate și toleranță în dirigerea desbatelor o recunosc toate partidele. Deputații liberali își propun nu numai să sprijinească cu toată autoritatea lor pe președintele în cazul când el ar vrea să uzeze de drepturile discreționare ce l'acordă regulamentul, ci să l' invite chiar el să desfășoare mai multă rigoare contra deputaților stângi extreme, acești copii teribili ai parlamentului ungar.

El zice, că președintele trebuie să pedepsească, prin o chemare la ordine, pe or-ce deputat care întrerupe pe un orator prin exclamațiuni. Dacă un orator depășește limitele de conveniență parlamentară, i se va aplica regulamentul cu toată severitatea. Pe scurt, majoritatea e decisă a nu se mai lăsa să fie terorizată de minoritatea cea șgomotoasă.

București, 17 Ianuarie 1889

Apucați-vă de lucru! — iată inviditatea ce adresează membrilor Parlamentului și în deosebire majorităților pe cari se reazimă guvernul.

Prin aceasta nu vrea să zică, că până acuma nu s'a lucrat nimic. Din contră, voiți recunoaște cel d'antăiu dificultățile cu cari trebuie să lupte un Parlament tiner până să se constituiească. Voiți mai recunoaște încă și piedecile ce trebuiau să se întâmpine până la formarea unei majorități, din cauza confuziunii în cari se găseau elementele ostile colectivității, în urma învingerii fostului guvern.

Dar acuma Parlamentul este constituit, majoritatea este bine stabilită, prin deplina înțelegere ce domnește între toți membrii actualului cabinet.

Este adevărat, că acest scop pentru a fi ajuns a fost nevoie de timp și de bună-voință; dar scopul s'a ajuns. Acum trebuie ca Parlamentul să se pună serios la lucru.

Și ar fi păcat să se piardă vremea în nimicuri.

Rare-or țara a avut fericirea să aibă în fruntea afacerilor niște bărbați, cari știu ce voiesc, cari sunt înțeleși într'un plan de reforme, cari sunt capabili de muncă.

Știu că acești bărbați au mulți dușmani, cari în presă ei calomniază iar în Parlament caută, prin felurite mijloace, să zădărnicească mersul înainte al guvernului. Vorbirile lungi și fără șir, interpelările cu dinadins făcute spre a ținea Parlamentul în loc, incidentele stărnite din senin, sunt atâtea mijloace de paralizare și de discreditare voite.

Membrii majorității, după părerea mea, ar trebui să se ferească de a cădea în lațurile cu viețșug întinse, și la toate zădărniciile să răspundă scurt și liniștit, pentru a trece înainte la lucrări serioase.

Să ne aducem aminte, că primăvara sosește și că mai toți, în Octobrie, am făgăduit țeranilor, că vom avea grije de nevoile lor și că li se vor vinde cu înlesniri de plată pământurile celor cari nu au, iar învoielile agricole vor dobândi îmbunătățiri cari s'î adăpostească împotriva nedreptăților ce le fac unii exploataori.

Aceste lucruri au fost făgăduite de guvern; au fost făgăduite apoi cu cuvinte călduroase de toți reprezentanții colegiilor țărănești.

Guvernul, caută iarăși să recunosc, s'a ținut de cuvânt. Aceste două legi au fost d'o lună de zile aduse în Camera deputaților.

Acum însă e rândul membrilor Parlamentului ca să își îndeplinească și dânsii făgăduelile date poporului de la țară?

Să nu se uite că pretutindenți, unde candidații la deputație au ținut țeranilor vorbă despre aceste

doe legiuiri, de pretutindenți au fost întâmpinați cu răspunsul: să vă ajute Dumnezeu!

Trebuie făcută cinste acestor făgădueli, dacă vrem ca țeranii să ne mai creadă, dacă vrem să aducem leac la nevoile unui strat social vrednic de grija patrioților cu prevederi politice, dacă vrem să întărim și să dăm viață mai sdravănă Statului Român.

Nu vedeți cum această stare de lucruri este exploatată de socialiști, cari își caută un punct de reazim în amărăciunile săteanului? Nu vă temeți de comoziunile ce pot fi produse, prin întârzierea ce s'ar pune la îndeplinirea nevoilor atâtor milioane de frați?

Nu mă îndoiesc, că făgăduelile date vor fi îndeplinite. Ceea ce cer este: mai multă grabă.

Este adevărat, că săteanul nostru e foarte răbdător, dară m'ie teamă că a ajuns la marginele răbdării. El ne-a crezut oameni de treabă, în Octobrie. S'î dovedim cât mai curând, că dânsul nu s'a înșelat în credința sa.

Stă în mâna noastră să i dăm această dovadă.

La lucru dară, ca să nu ne gâsească primivara, fără aceste două legi făcute și cu executarea neînchepută.

Atunci credința țeranului va fi întărită; urechia lui nu va mai fi ademenită de intrigele socialiștilor; el va munci cu mai multă voce bună și cu spor; iar Statul, prin dreptatea făcută țeranului, va câștiga noui forțe în desvoltarea lui viitoare.

Acesta este îndemnul ce l' adresez adevăraților prieteni ai săteanului.

SERVICIUL TELEGRAFIC

„AL ROMANIEI LIBERE“

— 28 Ianuarie 1889 —
 Sofia, 28 Ianuarie.

Adresa Sântului Synod către Exarhul Iosef publicată de câte-va zile, este considerată, în cercurile guvernamentale, ca apocrifa.

Exarhul Iosef, în corespondența sa cu guvernul, nu face nici o mențiune relativă la primirea unui asemenea document.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a primit din partea M. S. Imperatorului Brasiliei o scrisoare prin care l' notifică încetarea din viață a nepotului său, A. S. Principele Don Iosé, fiul repausatei sale fiice, Principesa Dona Leopoldina și al A. S. R. Principei Louis August de Saxe-Coburg și Gotha, Duce de Saxa.

Relație oficială.

În seara de Sâmbătă, 14 Ianuarie, M. M. L. L. Regele și Regina au asistat, în sala cea mare a stabili-

mentului băilor eforiei spitalelor civile, la balul cu tombolă organizat în folosul săracilor de societatea de bine-facere „Elisaveta“ sub patronajul M. S. Reginei.

Augustii noștri Suverani, dupe ce au fost întâmpinați la sosire de d. Th. Rosetti, președintele consiliului, cu d-nii membri ai comitetului societății, având în cap pe principele Dimitrie Ghika, care a oferit M. S. Reginei un frumos buchet de flori, și de doamnele patronese, făcură intrarea Lor în sala balului, unde mulțimea salută cu respect și iubire pe Majestățile Lor.

Membri ai Corpului diplomatic cu doamnele, ai Corpurilor legiuitoare, diferitele autorități civile și militare, precum și mulți reprezentanți ai comerțului erau prezenți la această serbare al căreia produs este destinat pentru ajutorarea săracilor.

Danțurile au fost foarte animate și tombola, la care Majestățile Lor au contribuit atât prin trimiterea unui însemnat număr de obiecte artistice cât și prin luare de bilete, a avut un succes deplin.

Augustii noștri Suverani au binevoit a Se întreține, în tot timpul seara, în modul cel mai afabil, cu mare parte din persoanele prezente, și la ora 1 dupe ce au exprimat comitetului înalta Lor satisfacțiune pentru deplina reușită a acestei serbări, S'au întors la Palat.

S'a deschis pe seama ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor un credit extraordinar de lei 1.500, pentru plata a cinci bursei în anul de aplicațiune silvică al școalei centrale de agricultură și silvicultură de la Herăstrău pe intervalul de la 15 Ianuarie până la 1 Aprilie 1889.

D. Petre Giacoiu, doctor în drept de la facultatea din Paris, e numit în postul de avocat al Statului clasa III pe lângă instanțele judecătorești din județul Mehedinți, în locul rămas vacant prin demisionarea d-lui I. Peruianu.

D. ministru al agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor primește în audiență Marțea și Sâmbăta, de la orele 10 până la 11 $\frac{1}{2}$ a. m.

D. prefect al județului Bacău arată că d-na Aglaia Exarho a dăruit spitalului din Bacău 1 kgr. 250 gr. petice pentru scamă, d. farmacist Cristian Elembergher 12 clistere mari de gumă și un mic de os și d. Toader lei 30 pentru facerea unui picior de lemn bolnavului Teodor Popa.

CORPURILE LEGIUITOARE

(SESIUNE ORDINARA)

Camera

Sedința de la 16 Ianuarie 1889

Ședința se deschide la ora 1 și 20 minute, sub președința d-lui V. Pogor. Sunt față 135 dd. deputați.

Se citește sumarul ședinței trecute și se aprobă.

D. Tache Ionescu roagă pe d. ministru al justiției a l' procura rapoartele către Majestatea Sa Regele pentru mișcarea în magistratură.

D. Chr. Negoescu comunică Camerei

cererea mai multor locuitori din Prahova, pentru a se modifica legea asupra spirtoaselor.

D. I. M. K. Iepureanu comunică petiția mai multor negustori din Tutova, cari cer modificarea impositului spirtoaselor, și înlocuirea lui printr'o taxă mai rațională.
 D. N. Ceaur Aslan anunță o interpellare în privința administrației comunale și județeană a lașilor, precum și în privința nerealizării făgăduelilor date lașilor.

La ordinea zilei e alegerea președintelui Camerei și a unui vice-președinte.

D. Vice-președinte V. Pogor suspendă ședința pentru o jumătate de oră, pentru ca deputații să se consfătuiească.

La redeschiderea ședinței se procedează la alegerea președintelui.

Rezultatul votului:
 Voturi exprimate 101; votanți 138, majoritatea absolută e 52.

Lascar Catargi 99 voturi

Bile albe 37

N. Filipescu 1

I. Stănescu 1 (aplaufe).

Dupe re alegerea de Președinte a d-lui Lascar Catargiu,

D. Ernest Sturza propune să se trimită o telegramă d-lui Lascar Catargiu, prin care să l' invite a veni la președința Camerei.

Se procedează la alegerea unui vice-președinte în locul d-lui N. Blaremburg.

Rezultatul votului:
 Votanți: 134, Voturi exprimate: 132, Majoritatea absolută: 52.

D. Em. Protopopescu-Pake 67

D. N. Blaremburg 53

D. I. Stănescu 1

D. Popovici-Răcăciune 1

Buletine albe 12

D. Protopopescu-Pake aduce Camerei mulțumirile sale pentru onoarea ce i se face (aplaufe).

D. Bobeica aduce la cunoștința Camerei raportul în privința alegerii d-lui I. C. Brătianu la colegiul I de Muscel.

Ne fiind nici o contestație, d. Brătianu se proclamă deputat.

Asemenea se validează și alegerea colegiului I de Vaslui, făcută în persoana d-lui Vidrașcu.

În privința alegerii colegiului al III-lea de Roman făcută în persoana d-lui Lascar Veniamin, majoritatea comisiei de verificare a titlurilor, prin raportul său conchide la invalidare.

D. Radu Pătrălăgeanu susține alegerea și spune că ar fi o greșală că pentru ideile sale socialiste d. L. Veniamin să fie oprit a intra în Camera.

D-sa adaogă, că fiind membru al comisiei de examinare a titlurilor, a studiat actele relative, și a văzut că alegerea e făcută în regula.

Oratorul conchide pentru validare.

D. Constantinescu susține concluziile raportului și arată neregularitățile comise cu ocazia alegerii d-lui Veniamin. Onorabilul deputat de Severin răspunde d-lui Pătrălăgeanu că nu din cauza ideilor d-lui Veniamin, raportul comisiei de validare a titlurilor a cerut în majoritate de 5 contra 2 invalidarea alegerii sale; ci numai pentru neregulile comise cu ocazia alegerii d-sale.

D. V. Morțun ia cuvântul pentru a apăra alegerea d-lui Lascar Veniamin. D-sa se întinde îndelung asupra părerilor d-lui Veniamin și asupra teoriilor socialiste, așa încât silște pe d. vice-președinte Pogor a l' aduce la cheștiune.

D. Morțun continuă spunând că ingerințele n'au fost din partea d-lui Veniamin și a prietenilor săi, ci din a administrației și a partidului opus socialiștilor.

D. Iacob Negruzți întrebă pe d. Morțun dacă înt'adever d. Veniamin are 26 ani.

D. Morțun răspunde că da, și că acesta s'a probat prin acte, comisiei de verificare a titlurilor.

Continuă apoi d. Morțun, respingând punct cu punct acuzațiile ce se aduc acestei alegeri.

D-sa conchide pentru validare și spune că invalidarea alegerii, adică nașterea unei noi alegeri, ar fi ceva și ridicul și periculos: căci, să se face alegere liberă și atunci d. Veniamin va reuși, sau se vor face presiuni mari, și atunci se va da naștere la lucruri, ale căror urmări se poate ca sa ajungă înaintea juraților.

Așa dar, sfârșește d. Morțun, să se validează d. Veniamin, să se hotărască o anchetă parlamentară.

D. Ernest Sturza, cu regulamentul în mână, cere ca să se aleagă imediat o comisie parlamentară de 7 membri care să

aiă facultatea de a merge la fața locului dar care, în tot cazul s' aibă sarcina de a cerceta actele actuale și cele ce s' ar mai putea ivi în această privință.

D. Sandu Răscanu ia cuvântul și în câte-va vorbe susține nevalidarea alegerii pentru cuvintele arătate în raportul comisiei de verificare a titlurilor.

D. N. Voinov începe prin a declara că nu e socialist, nici crede că la noi, unde e pământ mult și brațe puține, vor putea prinde rădăcinile ideile socialiste.

Așa dar, zice oratorul, nu pe socialistul Lascar Veniamin îl apără oratorul, nici ideile socialiste, ci numai această alegere a colegiului al III-lea, alegere perfect făcută, și care face cinste țeranilor alegătorilor cari s' au arătat independenți. — E trist, zice oratorul, că țeranii au ajuns în așa rea stare, în cât au ales un socialist; dar odată ce ei l' au ales cu majoritatea de 236 voturi, contra 30 sau 25, date adversarului lui, socialistul trebuie recunoscut de bun ales.

Cât pentru a nu se mai alege un socialist la colegiul al III-lea, Camera trebuie să ia măsură de a nu se mai da ocazie țeranilor de a fi așa de nemulțumiți în cât să aleagă un reprezentant al lor cu așa păreri.

D. N. Ionescu spune că protestă contra celor spuse de d. Voinov, de oarece Camera nu va exclude pe socialistul Veniamin ci va da un exemplu celor ce vedea că trebuie să vie la alegere cu bande. Alegerea nu a fost imperfectă, zice oratorul ci infectă.

D. S. este ca să se numească o comisie de anchetă, care să cerceteze corupțiile ce s' au făcut și încercările ce au fost de a se stârni vrajbă între Ungurii catolici și Românii ortodoși din localitate.

D. S. se întinde într-o lungă chestiune personală cu d. Mortun și conchide la invalidarea alegerii în chestiune, și la numirea unei comisii de anchetă pentru pedepzirea culpabililor. Dă pildă severitatea parlamentului englez în validările de alegeri. — Se cere închiderea discuției.

D. G. Panu vorbește contra închiderei discuției, și spune că d. S. era față la alegere și că nu s' au produs mari neregularități, și astfel cum sunt în Camera spiritele dispuse, se va invalida în mod ne-drept alegerea d. lui Veniamin.

D. I. C. Popovic, pentru închidere spune că s' au pronunțat destule discursuri, și acum ar trebui votate ceva legi, în favoarea țeranului.

Pusă la vot, discuția se închide. Se procede la vot pentru a se vedea dacă trebuie sau nu să se aleagă o anchetă parlamentară în această privință.

Rezultatul votului:
Bile albe, pentru anchetă, 84
Bile negre, contra anchetă, 32.
Așa dar ancheta se primește și se ficează la 5 numărul membrilor comisiei.
Se amână pe Luni alegerea acestor membri, nefiind Camera în număr.
Ședința se suspendă la ora 6 fără un sfert.

Senatul

Sedința de la 16 Ianuarie 1889.

Ședința se deschide la ora 2 p. m. cu îndeplinirea formalităților obișnuite, sub presidenția d. lui general I. Florescu.

Prezenți sunt 78 d. ni senatori.
Se citesc comunicările, între care și petiția d. lui student al facultății de științe, N. Stăncușiu, spre a se recunoască calitatea de cetățean român.

Sumarul ședinței precedente se aprobă.
La ordinea zilei este continuarea discuției începută de Sâmbătă, pentru a se scuti de plata de dobanzi pentru trecut cumpărătorii moșiilor Crajovița și Fărășanca.

D. Bolintineanu voeste a face o interpelare d. lui ministru de război, relativă la ridicarea companiei de pompieri din Craiova de către d. colonel Greceanu.

D. P. Grădișteanu citește pentru a doua oară propunerea d-sale pentru modificarea mai multor articole din procedura codului penal.

Pentru ordinea de zi s' au distribuit astăzi d. lor Senatorii mai multe proiecte de legi, și anume:

Cele privitoare la recunoașterea calității de cetățean român în persoana d. lor: Nicolae Sterie și Dimirie Vasiliu, ambii Români din Macedonia, și al d. lui Tânase Anastasiu; apoi proiectul de lege despre soldul de lei 114,838 și 56 bani al imprumutului de 31,600,000 lei, efectuat în baza legii din 18 Aprilie 1880, pentru conversiunea obligațiilor rurale emise în 1864, spre a se trece între veniturile bugetare ale exercițiului 1888—89; și în fine proiectul de lege, prin care comuna urbană Iași este autorizată să cedeze fără plată terenul, ce va fi necesar la construirea căii ferate Iași-Vaslui.

D. Președinte arată onor. Senat, că la ordinea zilei mai este și dezvoltarea interpelării d. lui P. Aurelian, pentru înființarea unui serviciu național de navigațiune pe Dunăre.

D. P. Aurelian se urcă la tribună și își dezvoltă interpelarea. Incepe cu răspunsul Senatului la Mesagiul Tronului, cu care s' au deschis Corpurile legiuitoare și zice, că și atunci a fost de părere să se arate și Majestății Sale Regelui înființarea serviciului de navigațiune, pentru care s' așfârșit un amendament în acest sens, care i s' a respins. Arată, că în țară nu se produce numai cereale, sare, petro-

leu și lemne, ci se mai produc și alte produse industriale, ca: postavuri, flanele, pălării, cismărie etc. Nu este orășel, unde să nu se fi început la noi înființarea unei mici industrii naționale.

Apoi fabricile și manufacturile au necesitatea de căi de comunicație pentru a și procura materiile prime și combustibile și a esporta materiile manufacturale și fabricate.

Vorbește de Rusia și Belgia, unde materiile prime, cari lipsesc, se aduc din alte părți ale lumii. De ce noi să fim mai escentrici, și să ne abținem de a înființa industrii naționale, pe motivul că să nu fim nevoiți a aduce, ce ne lipsește din străinătate?

Deci politica economică a României trebuie să fie:

1) Înlesnirea agriculturii și a 2) înființarea unui serviciu regulat de transport, fie pe apă, fie pe uscat. — Mai trebuie să mai adoptăm și sistemul protector cu tarifele vamale autonome, și să nu ne uităm la străini, căci ei ar voi totdeauna ruina noastră.

Vine la Englitera, care zice coloniilor sale, că bine fac ele, că impun mărfurilor de importațiune tarifelor protectorate autonome, căci și ea (Anglia) a făcut așa, când industria ei era subredă.

Noi trebuie să ne apărăm cu stăruință drepturile noastre și să nu lăsăm pe nimeni. Nu să ne disprețuim pe noi înșine că suntem un popor mic și neputincios, și ca atare n' am fi în stare să ne ajutăm nouă. Invinovătează pe d. ministru al lucrărilor publice, că după noul plan de întocmire ministerial, noi nu mai avem nevoie de Dunăre, — deci navigațiunea cu vase ar trebui exclusă, — ci numai de căile ferate.

Citește un pasagiū din ziarul *Romania*, unde este un referat iscălit de d. ministru al lucrărilor publice, (D. Sturdza (Bacău) zice, că de d. Știrbei?) unde se susține ca să se facă concurență navigațiunii de pe Dunăre prin căile ferate.

Este greșit, zice d. S. economice, ca noi să lăsăm Dunărea pustie, sau pe mâinile Bulgariei, a companiei Gagarin, Austriei și a altor state.

Politica noastră trebuie să țintească de a pune mâna mai de grabă, pe traficul Dunărei și pentru asta să susținem înființarea unui serviciu național de navigațiune.

D. ministru al lucrărilor publice, Alex. Marghiloman dacă este de acord cu d. Aurelian în privința referatului din *Romania*, este, că nu este altceva, decât un proiect de referat ministerial.

Modul cum a discutat d. Aurelian proiectul de referat al d. lui Știrbei e greșit. D. Știrbei era atunci preocupat pentru a obține mai întâi de la colegii săi, și al doilea de la Camera, mijloace suficiente pentru întreținerea șoselelor și înființarea de căi ferate. Apoi să ia un port ca cap de linie în care să se concentreze rețelele de căi ferate.

Referatul acela, mă mir cum s' a publicat prin ziare. Mi aduc aminte că era vacantă parlamentară, și ziaarele nu prea aveau materie de publicat, în care mod 'mî esplic și publicarea. Proiectul de referat nu este altceva, decât o părere individuală a d. lui Ministru actual de interne.

Dunărea este un organ de mișcare inutil pentru România, căci este un fluviū internațional, care înghiță. Nu este ca Constanța, unde marea nu înghiță.

Să răspund acum la punctele, în care m' a interpelat d. Aurelian în scris, cu navigația, nu la proiectul de referat, unde cred că s' a mulțumit d. S. cu explicările, ce i le-am dat.

Na știu cum guvernul trecut s' a gândit cu legea de la 4 Dec. 1887 de a vota creditul de 24 mil. pentru a face căi ferate și a întreține și șoselele; unde numai pentru pietriș s' ar lua o sumă destul de mare. (Aplause și aprobări).

Apoi vine la o lege a guvernului trecut, care prevedea înființarea vaselor și a serviciului de navigațiune pe Dunăre, precum și navigabilitatea fluviilor din interiorul țerei și dotarea lor cu flota trebuincioasă.

La facerea serviciului maritim internațional intra și întreținerea unor relații directe de navigație cu: Franța, Italia și Olanda, și altele. Apoi nu vedeți d-voastră căți bani ar trebui, ca să se facă toate acestea? S' alocase în derisive 6 milioane. (Risete).

S' au cerut date în străinătate numai în ceea ce privește serviciul de pe Dunăre, și s' a răspuns, că 20 mil. de franci ar trebui cel puțin!

Statul nu trebuie să își risce creditul său, dacă nu poate ajunge la un rezultat dorit. (Aplause prelungite).

Chiar dacă am fi cumpărat ceva vase și remorhere, tot am fi trebuit să liquidăm și să le vindem concurenților noștri de la Lloydul austriac. (Aprobări).

Părerea mea este, că dacă vom noi ca Stat să facem ceva, ar fi mai bine să subvenționăm o companie română cu banii Statului spre a face un serviciu fluvial pe Dunăre, decât ca Statul să înființeze el înșuși un atare serviciu. (Aprobări).

Din suma de credit votată trebuie să facem podul peste Dunăre și alte servicii, nu să l' îngropăm la ceea ce susține d. interpellant. (Aplause).

Să vedem acum și creditul celalalt de 4 și jumătate milioane. Cu această ocazie arată că fondul porturilor s' a redus la 5 și jumătate milioane și acești bani sunt destinați pentru întreținerea porturilor. Explică

(țifra cu țifra ce s' au făcut cu toți banii. Vroeste mai bine ca cu 500,000 franci să desfundem portul Călărășilor și să canalizeze Borcea; și ambele aceste lucrări ar recompensa cât de curând banii cheltuiți. Nu să facem ca legiuitorul de la 1887 când a votat fonduri, fără ca mai întâi să se studieze, și cari fonduri să nu ajungă nici la facerea studiilor. Este dar în contra celor susținute de d. Aurelian. (Aplause prelungite).

D. P. Aurelian obiectează d. lui Al. Marghiloman că nu l' a satisfăcut cu răspunsul, ce i l' a dat la referatul publicat.

Scopul interpelării d-sale a fost, că atunci când a fost ministru a voit să i se acorde un credit de 6 milioane, din care să se cumpere 6 vapoare și 40 de remorhere. Să se facă cu alte cuvinte un început de serviciu de navigațiune, și să facem pe Europa să înțeleagă că noi avem interese pe Dunăre.

Se cere închiderea discuției.
D. Grig. Mih. Sturdza vorbește în contra închiderei discuției, de oarece i se pare ceva straniu, căci *"Cine taie, consimte"*, și d. lui dacă a făcut vine să arate că nu aprobă nici cele zise de d. Aurelian, nici cele zise de d. ministru.

Senatul consultat pentru urmarea discuției admite continuarea. Deci i se dă cuvântul d. lui Grig. M. Sturdza.

D. Grig. M. Sturdza arată că după vernal trecut a compromis cestia Dunărei, și guvernul actual urmează opera de completare în compromis.

Este o eroare capitală economică, că numai protecționismul ar contribui la înființarea industriei noastre naționale. Nu știe d. Aurelian, că protecționismul este un bir mare pus pe țară?

D. Alex. Lahovary, ministrul domeniilor arată, că respectul dat de Senat pentru ascultarea interpelării d. lui Aurelian este o superstițiune. De ce d. Aurelian s' a năpustit asupra referatului din ziarul *"Romania"*, care nu este altceva decât numai opinia individuală a d. lui Știrbei? — Apoi să ne ierte d. Aurelian, că modul d-sale de a discuta l' duce la *obstrucționism*.

Discuțiunea se închide.
D. Președinte avem mai multe interpelări, dar ar fi bine să mai treacă și vre un proiect de lege.

D. Ministru de finanțe, M. Ghermani roagă pe Onor. Senat a se lua în discuție proiectul de lege, relativ la Soldul de lei 114,838,56 pentru conversiunea oblig. rurale din 1864.

Senatul incuviințează; iar d. P. Grădișteanu combate proiectul propiind și un amendament, unde zice că se va capitaliza în efecte de ale Statului, din care venit să se dea stipendiul școlilor reale.

D. Ianov este de părere, că să se lase proiectul de lege așa precum s' a prezentat de guvern și să se respingă amendamentul d. lui Grădișteanu.

D. Ministru de finanțe: suma soldului rezultă dintr'un împrumut și nu dintr'o sursă ordinară, din care cauză a adus legea și la Senat.
Soluțiunea cea mai logică, ar fi fost ca chiar suma aceasta să servească la amortizarea împrumutului. Roagă pe onor. Senat să voteze proiectul, așa precum la vot și Camera nemodificat, căci dacă ne-am lua după cele susținute de d. Grădișteanu, n' am eși la un sfârșit bun, apoi să nu facem așa cum opinează d. S. cu amendamentul pentru a se acorda stipendii școlilor reale; mai bine ar servi pentru amortizarea împrumutului.

Se respinge amendamentul d. lui Grădișteanu, nefiind nici măcar susținut de vre un domn Senator, afară de propunător.

Legea se ia în considerare așa cum a fost prezentată, nemodificată; apoi se admite cu 44 bile albe, contra 7 negre din 51 votați.

Sedința se prelungeste.
D. Ianov citește proiectul de lege, prin care să se autorize comuna Iași a ceda fără plată terenul necesar la construirea căii ferate Iași-Vaslui.
Legea să ia în considerare; apoi se primește în total cu unanimitate de 48 voturi.

Se votează ridicarea ședinței, care se primește, iar d. președinte anunță ședința viitoare pentru mâine 17 curent la ora 2 p. m.

CONCERTELE POPULARE ale d. lui T. T. BURADA

D-nul Teodor T. Burada, — cunoscut deja de multă vreme prin concertele sale, cea mai mare parte în scop de bine-facere, și chiar gratuite, ce cu deosebire prilejuri a dat atât în Iași, în provinciile țerei, cât și în străinătate, — au început din anul trecut 1887, a da o serie de Concerte populare cu concursul mai multor profesori cât și elevi ai Conservatorului de Musică din Iași. Scopul d. lui Burada este, mai ales, de a populariza muzica cea bună; și de aceea vedem în programele sale tot nume de compozitori celebri, din cari cei mai mulți din școala clasică.

Pe lângă scopul de a răspândi gustul muzicii celei bune în popor, d. Burada a mai introdus în concertele

sale încă un eveniment interesant, anume: reproducerea unor bucăți ce s' au cântat pe timpul când muzica europeană abia își făcea primii săi pași în țerile Române; așa de pildă în Concertul 1-ii s' a executat *"Luceafărul"*, cor cântat la 1837, Dec. 20, în casa hatmanului Teodor Balș, de elevii Conservatorului Filarmonic-Dramatic, cu prilejul serbării date de ofițerii miliției Moldovei, în onoarea Domnitorului de atunci, Mihail Sturza Voievod. Cuvintele acestui imn sunt de Gheorghe Asaki, iar mușica de soția lui Elena.

În al 2-lea Concert s' a executat un cor din opera *Moisi*, de Rossini, care fusese cântat în ziua de 1 Iunie 1831, de elevii clasei de musică vocală din școala Domnească de la Trăi-Sfetite, cu prilejul împărțirii premiilor. Pentru întâia oară s' a auzit atunci în Moldova un cor de musică vocală europeană; cuvintele acestui cor sunt în parte imitate de Gh. Asaki după textul italian, și au fost adaptate pe muzică de Paulicek, profesorul zisei clase, care a și acompaniat corul cu harpa.

În al 3-lea Concert, d. Weiss, profesor de Violoncel la Conservatorul de Musică de aici, a executat *Caprice sur des airs Moldaves et Valaques* bucată compusă de celebrul violoncelist german Romberg, în anul 1809, cu prilejul venirii sale la Iași, unde a dat un Concert în acel an, — în care s' a auzit pentru întâia oară violoncelul în țerile Române.

În al 4-lea Concert s' a executat pe violină, de d-nul Burada, *Romanasca*, arie din Secolul al XVI-lea, cântată pentru întâia oară de violoncelistul Kellerman, în concertul dat de el în Iași în 1852, April 29, în saloanele logofetului Costaki Sturza.

În sfârșit, în al 5-lea Concert, care a avut loc în Sala Teatrului Național, la 28 Decembrie anul 1888, s' a executat *Uvertura Națională* de Gheorghe Burada. (fratele d. lui Teodor T. Burada) cântată pentru întâia oară în Teatrul Național (de la Copou) în anul 1853. Pe lângă această amintire musicală-istorică, s' au mai înfățișat publicului și prima piesă ce s' a dat în limba Moldovenească, pe Teatrul de Varietăți din Iași, la 1837 Fevr. 23, de către elevii Conservatorului Filarmonic-Dramatic, intitulată *Laperuz*; dramă în un act de Kotzebue, prelucrată de Gh. Asaki.

În aceste amintiri ale trecutului nostru artistic, d. Burada și a câștigat un merit deosebit, făcând să reînvie acele accente muzicale sau dramatice, cari au încântat pentru întâia dată pe părinții noștri; d. Burada ar trebui încurajat, pentru ca d. S. să poată urma înainte cu darea acestor concerte populare, în același timp și istorice, pe cât de plăcute, pe atât și de instructive. — (Tara).

Comerțul în Breslau*)

Raportul consular pentru semestrul Octombrie 1887 și Martie 1888

pe unele locuri se aude vorbindu-se de treburi mai bune și de o stare mai înfloritoare. Un exemplu în această privință, găsim în darea de seamă a comercianților din Königsberg, care între altele conține și următoarele: Una din ramurile cele mai importante ale comerțului, afacerile cu cereale, par a lua un mers bun în urma recoltei satisfăcătoare din Rusia și din Germania; mână în mână cu cerealele merge și navigațiunea și alte ramure de comerț. Mai la vale raportul amintește, că, dacă mersul afacerilor de până acum nu va fi împiedicat de întâmplări politice neașteptate, anul acesta va întrece anul 1886 și recolta va fi cu desăvârșire desfăcută. Pe lângă aceasta se mai adaugă, că chiar un șir de alte afaceri, cari nu stău tocmai în legătură directă cu comerțul de cereale, a luat un mers foarte favorabil, fie prin cererea sporită din partea străinătății, cum de exemplu pentru mărfurile de băcănie și articolii de ferărie. Neapărat că sunt și ramure de comerț și industrie pentru cari anul 1887 dă slabe speranțe, cum de pildă inul, scrumbiile și mai cu deosebire ciauul. În general însă mersul economic al anului 1887 se poate numi relativ bun; el ar fi putut fie excelent, dacă n' ar fi fost împiedicat de o mulțime de factori vătămători, precum: politica tarifelor drumurilor de fier rusești, politica comercială protecționistă inaugurată atât de Rusia cât și de Germania, irigațiunea proastă a râurilor și canalurilor ce duc la Mare, perturbările neprevăzute ale valutei rusești și mai cu deosebire nesiguranța politică.

Piața internațională a cerealelor a fost fermă până la începutul lui Martie pentru grâu. Aceasta se datorește mai cu seamă Americii, care a luptat cu succes contra scăderii prețurilor, ridicând prețul pe piața din New-York de la 89 cents la 90 1/2, a-decă era peste 2 mărci. Cantitățile immagasinate au scăzut de la 40.288° bushels la 39.565° adică cu 723.000 bushels etc. Imbarcările au fost însă mai mari, reprezentând 148.000 quarters grâu și 220.000 saci cu făină, adică peste 1 1/2 milioane centneri a 50 kilo. Austro-Ungaria pune speranțele sale pe importul ce se va face pe apă la primăvară, fapt care a dat naștere la multe calimități pe piață și a făcut ca toate încheierile la hausse să fie forțate spre desfacere. Din partea Rusiei se așteaptă la primăvară, din cauza cursului scăzut al rublei, care are mai tot același efect ca și un premiu de export, o mare afliuență de cereale.

Fier. — Asupra mersului afacerilor cu fierul în Silesia avem următoarele dări de seamă. Pe când asociațiunea fabricilor de fier din Vestfalia și Provinciile renane, care s' a consolidat de la Octombrie 1887 la computul de desfacere din Dortmund, se plânge de afaceri slabe și prețuri scăzute, fabricile din Silesia arată o stare mai bună. La o dare în întreprindere a direcțiunii drumurilor de fer la Berlin, silesienii a isbutit cu o ofertă de mărci 140, mulțumită apropierei de locul destinațiunii. Prețul de 140 mărci pare la prima vedere mare, de oare-ce Provinciile renane poate libera la Saar pentru 122 mărci 50 fenigi, Vestfalia până la limitele regiunii sale pentru 118, Germania de mijloc și nord pentru 132 mărci și 50 fenigi. În fața împrejurărilor însă acest preț a fost cu puțință, mulțumită numai cartelului.

Prețurile fierului în 1887 au fost pentru 1.000 kilograme valoare la Breslau următoarele:

	Brut	Turnat
Januarie	47.00 m.	53.00 m.
Februarie	47.00	53.00
Martie	48.00	51.00
Aprilie	48.00	57.00
Mai	45.50	52.00
Innie	47.00	52.00
Iulie	47.00	56.00
August	51.00	55.00
Septembrie	55.00	55.00
Octombrie	53.00	55.00
Noembrie	53.00	58.00
Decembrie	52.00	58.00

Domnule ministru,

În cursul acestor șase luni comercianții și industriașii s' au plâns și se plâng încă de mersul afacerilor care e slab ca și în semestrul trecut. Causa de căpetenie a acestei stări de lucruri este mai cu deosebire teama de război, care influențase în chip simțitor or-ee idee de întreprindere. Din cauza aceasta și cererea pentru capitalul bănesc pare a fi mică, de oare-ce întreprinderi comerciale și industriale mari mai că nu se fac, și pentru asociațiunile ce fac împrumuturi, cererea este satisfăcută cu câte-va milioane, astfel că băncile acordă acum împrumuturi cu 1 1/2 la sută. Părerea că capitalurile ce se aglomerează zilnic din această cauză vor da naștere la o erupțiune, nu este tocmai neintemeiată, căci o asemenea catastrofă va fi aproape înănturabilă în ziua când pacea lumii va fi garantată.

Această stare de lucruri mai are asemenea drept urmare scăderea valurilor tuturor produselor industriale și agricole, astfel că cel interesat și nuveiț a lua refugiu la cartele, coalițiunii și taxe protecționiste, pentru a scăpa de ruină. Totuși această stare de lucruri pare a nu fi tocmai generală, de oare-ce pe unele locuri pare a nu fi tocmai generală, de oare-ce

*) Din recenta publicațiune a ministerului de externe.

voluminoase, pe o întindere atât de mare și de o bună parte și curățenie atât de uniformă. Blocuri de 2 metri mărime, care în alte părți sunt privite ca extraordinare de mari, în Silesia nici nu se exportează. Mărimea blocurilor exploatare aici se urcă de la 4 — 6 metri carbune curat și nu a rare ori se exploatează de la 9 — 10 metri mărime: la Dombrowa, în regiunea Polonică, în care se întinde o ramură din regiunea cărbunoasă a Silesiei, se ridică blocurile, de și de o calitate mai inferioară, până la o mărime de 19 metri carbuni Stratul cărbunos din Silesia, de sus se întinde spre Nord până la Tarnowitz, apoi trece Gleiwitz spre Ratibor, se înclină apoi puțin spre Sud pe marginea râului Oder, trece apoi pe teritoriul Austriac, formând așa numita regiune cărbunoasă de Ostrau (Maerisch-Ostrau, Kilonitz); spre răsărit bazinele producătoare de carbuni se întind în Silesia austriacă până în Galiția, iar spre Nord până în Polonia rusească, formând miezul industriei din Sasnowice și Dombrowa. Din suprafața întregii regiuni cărbunoase de care e vorba, se întinde asupra Prusiei 1/2 asupra Austro-Ungariei 1/6 și asupra Rusiei 1/20.

Basinul cel mai bogat de carbuni atât în prezent cât și într-un viitor mai depărtat, este format de șeoa de dealuri, care se întinde de la Zabreze spre răsărit trecând peste Tlotzberg și sfârșindu-se la Sielca în Polonia rusească. În privința cantității acest strat întrece pe cel de la Rur și basinul de la Donetz poate fi privit ca cel mai bogat din Europa.

Zahăr. — În urma constatării faptului că prin sfârșirea transportului maritim zahărul francez era aproape de a înlătura zahărul german de pe piețele României, cu deosebire ale Moldovei, s'a luat măsuri de la Octombrie, că taxa de transport pentru zahărul de provenință germană să fie redusă și anume pe baza comunicatului consulului austriac în România, cu 30 de mărți mai scăzută la vagon pentru linia Breslau, Botoșani, Iași, Pășcani și Roman.

Porumb. — Direcțiunea regală a drumurilor de fer la Breslau a înaintat presidentului comersanților din Bettin următoarea adresă, din care estragem următoarele:

Din cauza recoltei slabe a nutrețului și cartofilor în Germania de răsărit în anul 1881 — 82 și în parte chiar în 1884, interesele agriculturii a făcut a se lua refugiu la importarea de surugate farinoase pentru producții de băutură și pentru nutreț. Ca un surugat menit a servi acestor scopuri a fost desemnat de către comisiunea însărcinată a reprezenta interesele agriculturii porumbului. În acest scop s'a alcătuit taxe de transport extraordinare pentru porumbul importat în Silesia, Posania și Prusia vestică din România. Această măsură, luată la început numai pentru trebuințe trecătoare, a fost aplicată în urmă, după cererea celor interesați și asupra Pomeraniei, Brandenburgului și a porturilor din Marea-Nordică și Ostică, acordând și Ungariei favorurile determinate pentru România. Acum se ivesc însă din mai multe unghiuri agricole ale țării plângeri în scop de a face să se înlăture suzele taxe excepționale, fondând aceste cereri pe faptul, că recolta produselor făinoase de nutreț ar fi acum destul de bună. Din acest punct de vedere înlocuirea lor prin surugate străine are acum drept efect pe de o parte jicnirea producției pământene, iar pe de alta neglijarea punerii în fapt a taxelor protecționiste pentru porumb, plănute încă de la 1885. Pe lângă acestea porumbul important face ca cantitățile de nutreț farinos să sporească, iar prin calitatea lor pricinuesc spiritului din produse germane veltămări atât în renumele ce l'are în străinătate cât și în lăuntru, prin forța și calitatea sa bună.

Directiunea voind a fi lămurită intru cât aceste pretențiuni sunt întemeiate, v'ea roagă a se comunica, dacă prin porumbul importat în anul:

	Din Austro-Ungaria	Din România
1884	18.088 tone	46.497 tone
1885	15.536 tone	5.891 tone
1886	18.405 tone	8.151 tone

a avut loc în adevăr o presiune asupra preturilor plantelor făinoase pământene, cu deosebire a orzului și cartofilor. Presidentul a dat următorul răspuns: „Intrebarea dacă în adevăr porumbul importat cu drumul de fier din Austro-Ungaria și România, a făcut ca plantele făinoase de nutreț și mai cu seamă orzul și cartofii să scadă în preț, suntem siliți a răspunde în chip negativ, de oarece după toate dările de seamă comerciale din lăuntru țării nu reese cu siguranță, că prin acest import prețurile ar fi scăzut; afară de aceasta, cantitățile importate au fost atât de mici, în cât ele nici nu pot fi privite în chip serios ca o atare cauză. Statistica recoltelor în Germania înseamnă în anul 1885 o producțiune de orz în întregul Imperiului de 4.342.357 și de cartofi de 27.953.643 tone. Față cu aceste cifre, suma de 321.427 tone de porumb importat în anul viitor, nu însemnează aproape nimic, chiar dacă ar forma un articol de desfacere pe piețele noastre. În ori-ce caz aceste cantități de porumb pe piețele noastre înseamnă un minimum luând în considerațiune scăderea cantităților care ereau la 1885 de 186.321, iar la 1886 de 169.347 tone. Este natural, că

față cu recoltele însemnate de orz și cartofi, și în considerația preturilor porumbului față cu aceste produse, acest articol nu poate fi întrebuințat decât pentru anumite scopuri, la care este menit mai potrivit decât alte plante făinoase de nutreț, astfel, că dacă acest articol n'ar fi fost importat din Austro-Ungaria și România cu drumul de fer și în condițiuni avantajoase, el ar fi trebuit a fi importat de aiurea. Sustinerile, cum că prin întrebuințarea porumbului la producțiunea spiritului calitatea spiritului ar suferi, și acest articol și-ar pierde renumele în străinătate, pare o fi numai o născocire a timpului din urmă. Pe când recolta cartofilor scăzuse de la 28 la 18 milioane de tone iară prețul spiritului nota mărți 48, numai era vorba de atare jicniri, și fabricanții sporeau producțiunea spiritului prin întrebuințarea porumbului. Mai mult de cât atât, fabricanții asigură chiar, că prin întrebuințarea porumbului la fabricarea spiritului renumele fabricilor s'a mărit; că spiritul de porumb poate fi tot atât de bine rectificat ca și cel de cartofi, de și cu cheltueli mai mari.

(Va urma)

Consul, Rudolph Fuchs-Henel.

MAI NOU

Eată rezultatul balotajului de la colegiul I de deputați din Covurlui: D. Victor Macri a reușit cu 96 voturi contra d-lor M. Gr. Bonache cu 66 voturi și D. Butculescu cu 55.

Astă-zil s'a ținut un consiliu de miniștri, la ministeriul de interne, sub prezidenția d-lui T. Rosetti.

Am spus ieri că prințul Nicolae Bibescu a fost ales efor al așezămintelor Brâncovenesti, în locul ce era vacant. Prințul Nicolae Bibescu a avut 10 voturi, ear prințul George Bibescu 8.

D. Lascar Veniamin, deputatul din Roman, supus cercetării unei anchete, este reclamat de serviciul militar pe care nu l-a făcut până azi ca elev de seminar.

D. Pavelescu, inginerul mecanic însărcinat de ministerul instrucțiunii publice ca să studieze de aproape instalațiunea asilului Elena Doamna, și-a depus azi raportul.

Ministerul va aviza repede la mijloacele de îndreptare pentru a nu fi expus institutul la vreun accident regretabil din cauza filtrării apelor din rezervoriu asupra tavanelor, dormitoarelor, și claselor de studii.

Primăria Capitalei e în punctul de a destina fonduri pentru instalarea unei mari gimnastice și unei piscine, în grădina primăriei, pentru elevii claselor primare.

Felicităm pe d. primar și pe onorabilul consiliu comunal pentru această bună și folositoare inspirațiune.

În contra directorilor școalelor primare s'au primit plângeri la ministerul instrucțiunii publice în sensul că acești d-ni institutori în multe părți, au cam trecut peste limite în ceea ce privește împărțirea localelor de școală și de locuit.

D. ministru va orându-i o anchetă.

În săptămâna 8-14 Ianuarie populația Bucureștilor a scăzut cu 30 de indivizi; evreii singuri însă au avut un spor de 9 nașteri.

Mortalitatea a fost mai mare în aceste șase zile între copii până la vârsta de un an (38) și oameni între 40 și 60 de ani (28); și de la 80 de ani în sus au fost 8 morți în această săptămână.

Ca boale, cele obicnuite în evidență, și scarlatina cu 4 victime.

D. Teleman, reprezentant al Fălcuului, a primit cărmuirea județului Roman.

Elementele conservatoare, hotărâte a se desface de majoritate, au pus

deja la cale scoaterea unui organ de publicitate. Numele acestui organ va fi *Timpul* său *Naționalul*, iar redactorii principali vor fi d-nii Iancovescu și Resu.

Se zice că primul număr al acestui organ va apare Vineri, 20 Ianuarie.

Concursul pentru catedrele primare din circumscripția București s'a început. Juriul se compune din d-nii profesori Crasan, Musculeanu, Bărcănescu, și Gion, sub prezidenția d-lui Stoicescu, revizorul Capitalei.

La eforia spitalelor civile se fac multe reduceri în bugetul cheltuelilor.

Comitetul doamnelor, cari au primit onoarea de a îngriji de reușita balului studenților, s'a adunat astăzi la d-na Maiorescu, pentru a lua ultimele dispozițiuni în favoarea acestui bal, ce promise a fi distins.

La alegerea președintelui Camerii opozițiunea liberală a pus bilete albe în urnă.

La alegerea vice-președintelui această opozițiune a susținut, în unire cu amicii d-lui L. Catargiu, candidatura d-lui Blaremburg. A eșit însă din urnă d. Protopopescu-Pake, candidatul majorității.

Ieri s'a întâmpinat inaintea trib. de Ilfov, secția I, procesul V. Rădulescu-Simion Mihălescu, însă din cauza absenței martorilor principali nu s'a putut judeca. Tribunalul a hotărât disjuncțiunea afacerilor: afacerea lui Rădulescu se va judeca la 13 Februarie, ear a lui Simion Mihălescu se va judeca separat la 20 Februarie.

Găsindu-se în străinătate două bonuri furate de la d. Staicovici, o nouă instrucțiune s'a început de d. judecător de instrucțiune cab. 4 Pretorian.

Maîne se va judeca la trib. Ilfov, secția 3, procesul a 10 locuitori din comuna Fundeni-Gherasi pentru bătăi în timpul răscolii din primăvara trecută.

Institutul de bine-facere „Provedința,” în urma inițiativei luate de d-nii comersanți din București, a hotărât să dea și din acesta, la 1 Februarie, un bal în sala Teatrului Național, a cărui venit să fie în folosul institutului.

Majestățile Lor Regele și Regina vor onora balul cu prezența Lor. Președinta de onoare a balului a bine-voit a o primi d. A. Lahovari, ministru agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor.

Spre a se cunoaște scopurile de bine-facere ce urmărește institutul ni se comunică că el a început a da ajutoare la comerțanții și industriași scăpătați și că cu toate mijloacele mărginite în anul 1888 s'au dat 3070 lei ca ajutoare, consistând în genere în pensii lunare.

Iar spre asigurarea existenței institutului și a realizării scopurilor de binefacere, ce urmărește institutul, în urma administrării în mod economic și conștiințios a fondului adunat de la înființarea institutului în Octombrie 1882 din cotisații lunare, din daruri, și din venitul balurilor date în diferiți ani, consiliul lui de administrație a putut cumpăra moșia Domnești din județul Ilfov, plasa Sabaru, pentru prețul de 360,000 de lei.

Biletele pentru intrare la bal se pot găsi la d. D. Petrescu, casier al balului delegat din partea comitetului de executare, calea Moșilor Nr. 7, care tot-odată va primi și obiectele ce se vor oferi pentru tombola.

Ultime Depesși Telegrafice ALE ROMANIEI LIBERE.

— 28 Ianuarie —

Paris, 28 Ianuarie. Ședința de azi, la Cameră, s'a ținut fără incident.

Paris, 28 Ianuarie. D. Floquet e hotărât să presinte un proiect de restabilire a scrutinului de arondisment.

Acest proiect țintește în același timp la unelirile plebiscitare. Persoanele cari s'ar face vinovați de asemenea uneliri ar fi deferite Senatului; iar pedeapsa pronunțată în contra lor ar putea să se urce până la deportare.

Consiliul miniștrilor va delibera maîne în această privință.

Berlin, 28 Ianuarie. Comisiunea însărcinată să examineze proiectul de lege privitor la cestiunea colonială africană, a adoptat acest proiect cu o modificare, de altmintearea acceptată de principele Bismarck.

În virtutea acestei modificări, se suprimă pasagiul privitor la transferarea comiserului imperial cu supravegherea societății germane în Africa. Această supraveghere este rezervată cancelariei Imperiului.

Viena, 28 Ianuarie.

Impăratul a primit azi în audiență pe ministrul Serbiei, d. Petrovici, care ia remis scrisorile sale de creanță.

D. Bogicevici va remite afacerile legațiunii succesorului său în cursul săptămânei. (Agenția Havas).

ARTE—TEATRE

Theatre national, tournée d'adieu Ernesto Rossi, le célèbre trngédien donnera huit représentations.

Répertoire: Hamlet de Shakspeare; Othello de Shakspeare; Roi Lear de Shakspeare; Mabeth de Shakspeare; Schyllock de Shakspeare; Louis XI, de Casimir Delavigne; Kean, de Dumas Pere; Mort civile, de Giacometti.

* Teatrul Național, Societatea dramatică. — Marți 17 Ianuarie se vor juca piesele Uite popa nu e popa comedie într-un act, Domnu Choufleuri operă într-un act și Adevăr dar cu măsură comedie într-un act.

Orchestra la 7 1/2. — Cortina la 8 ore precise.

* Sala băilor Eforiei. Cu începere de la 1 Ianuarie se vor da mai multe serii de baluri mascate: Duminicile, Marțea și Joi.

Societatea studenților Universitari Unirea, va da pentru sporierea fondului bibliotecii sale, un bal, Sâmbătă 21 Ianuarie în sala Teatrului Național sub patronajul M. S. Regina și al unui comitet de doamne. Balul promise a fi cel mai bine reușit din iarna aceasta.

* Balul Aniversar al societății de bine-faceri a Coaforilor se va da la 23 Ianuarie în Sala Liedertafel, Str. Academiei.

Prima Societate de Credit Financiar Român din București

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 21 Ianuarie stil vechiu 1889, se va ține licitațiune în București, în localul Societății, din strada Colței, pentru arandarea moșilor „Peretu, Albești, Depusa și Duceanca” proprietăți ale Societății, din județul Teleorman.

Licitațiunea se începe la orele 12 din zi. Arandarea se face pe termen de cinci sau zece ani cu începere de la 23 Aprilie 1889.

Condițiunile licitațiunii și ale vânzării se pot vedea în toate zilele la Societate. Direcțiunea.

O casa de import de vinuri de primă mână rang angajează o vânzătoare bună, elegantă, și tânără spre a vinde vinuri la mușterii privați. Condițiunea 15 la sută din vânzare și după o probă scurtă salar strălucit. Se cer referențe bune. Fotografia se dorește. Oferte sub: România la expedițiunea de anunțuri a lui HEINRICH SCHALECK, Viena, I Wollzeile 11.

COLOSSEUL OPPLER Sala Imperială

ZILNIC Mari Representații variate

Debutul renumitului Walzer Trio Luri-Luri și a d-lor Max și Willey Knock-Abouts: Debutul celebrului quartet de dame numit Siftidele Dunării.

Duminică după amiază la orele 3, reprezentație pentru copii, cu prețuri reduse.

Omnibusurile circulă de la Boulevardul Elisabeta.

NOUL PALAT AL ATENEULUI

Mare expozițiune de Bele-Arte

Instalat în sălile acestui palat. — Expozițiunea este deschisă în toate zilele de la 10 dimineața până la 5 după amiază. — Prețul intrării 1 leu iar Duminicile 50 bani și Joi 2 lei.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea Vechiu de 4 ani, calitate superioare tutulor altor vinuri. — 15 fr. vâdra și ALB DE DRAGAȘANI din recolta anului 1888. — 15 fr. vâdra la PAUN POPESCU & Comp. 18, STRADA LIPSCANI 18.

RECOMANDAM MAGASINUL DE BIJUTERIE CARAPATI Ca ea Victoriei Nr. 12

Moștenitorii succesiunii dorind ca de sft George viitor să facă partagiul anuță pe onor public și clientelă că au decis a vinde cu prețuri foarte reduse asortimentul de Bijuterii. Ceasornice, Lanțuri, Broșe, Sereniciuri de masă, Ceaiuri, fine veritabil Caravan fără odare de coloniale. Marturii de Botez etc. etc.

Se primește ori ce comandă sub garanție solabilă.

Ca această ocaziune roagă pe onor Clienți cari au obiecte date spre lucru și reparații a venii de a le ridica.

CATRE BOLNAVI

Sunteți bolnavi de tuse, de astmă, laringită, stingerea vocii, durere de gât, de ori-ce fel de catar sau bronchită și vreți să vă vindecați sigur și repede?

Cumpărați minunatele Hapuri de Catramină ale d-lui dr. Bertelli, aprobate de guvernul italian cu decretule ministeriale din 28 August 1886 și 2 Octombrie 1887 premiate la Congresul medical din Pavia 1887, la Congresul de igienă din Brescia 1888, la marele Concurs de științe din Bruxelles 1888, unde între toate specialitățile medicinale expuse de către farmaciași din toate țările au fost premiate numai hapurile de catramină Bertelli, precum și la expoziția internațională din Barcelona 1888. Sute de certificate de la celebritățile medicale și de la persoane vindecate chiar în țară, cari stau la dispoziția onor. public la d-nu dr. M. Georgescu, str. Brezoianu No. 19, sunt o probă de calitățile minunate ale acestor hapuri.

O cutie de adevărate hapuri de catramină costă lei 3.90 și se vinde numai și numai la d. dr. Mihail Georgescu, strada Brezoianu No. 19, București.

La d. dr. Georgescu, reprezentantul d-rului Bertelli, se află medicamente pentru următoarele boale: boale lumești, sifilis, scrofule, impotența bărbatului și sterilitatea femeii, reumatisme, boale nervoase, epilepsia, ori-ce boală de ficat, stomacimă și altele.

Societatea Liceului St. Gheorghe

Convocare pentru Adunarea gener. ordinară

În conformitate cu Statutele, consiliul de administrațiune are onoare de a pune în vederea domnilor acționari că adunarea generală ordinară s'a fixat pentru ziua de Duminică 29 Ianuarie la 2 ore p. m. în localul Societății N. 138, calea Victoriei.

Domniile acționari sunt invitați să binevoiască a depune acțiunile la casa Societății, până în prezua adunării.

Cu această ocaziune se reamintește că acțiunile definitive se pot lua în fie care zi de la casa Societății în schimbul chitanțelor provisorii.

Mare Depou și Atelier de Bijuterie și Horlogerie M. CRONBERG

București, Calea Victoriei vis-a-vis de Poliție.

PENTRU LOGONDEȘI NUNTI, recomand depoul meu bine asortat cu bijuterie fină și modernă lucrată, precum, cercei, brățări, coliere, diademe, fulgi de cap, inele cu briliante diamante, rubine, safir, perle, ect, precum și ceasornice de prima calitate, Lanțuri de aur fasoane moderne, cadouri de aur și argint de la 10 lei noi în sus.

M. Cronberg

COGNAC VECHIU

De vânzare din cauza desfacerei depozitului, o cantitate de 6000 litri cognac vechiu veritabil de vin și 1000 litri Sliovitz din fabrica asociațiunii Vinicola, La Marmora din Bohotin.

Calitate garantată! Prețuri reduse! condițiuni avantajoase. A se adresa la d-nii Singer & Elephant în Vaslui.

COLOSSEUL OPPLER

SALA IMPERIALA este de dat pentru

Baluri de societăți și nunți în timpul carnavalului.

Administrația ziarului MONITORUL COMUNAL al primăriei Capitalei s'a mutat de la 1 Ianuarie 1889 la Tipografia Curții Regale, Pasagiul Român.

De vânzare două proprietăți în București, str. Theatrului Nr. 5 și 7. A se adresa vis-a-vis la Nr. 4 (magasinul de tapete).

ALBERT BAUER, constructor de mori
 BIUROU TECHNIC—BUCURESCI— Strada Colței, 49.
Mori, — Fabrici de spirt, — Fabrici de lemnărie,
FABRICI DE SCROBEALA

Mașini pentru tot felul de industrie. Mașini de aburi, Turbine, Roate hidraulice. Deposit de unelte și obiecte de exploatare pentru fabrici de tot felul. Pietre de moară. Instalațiuni de lumină electrică. Fabricațiuni de curele de piele.
 (Cataloge și preturi corecte la cerere gratis și franco).

IORDACHE N. IONESCU
 — RESTAURANT —
 Nr. 3 Strada Govacii, Nr. 3

Un student universitar
 caută o lecțiune. A se adresa la administrația acestui ziar.

INSTITUTUL HELIADE-RADULESCU

Este instalat în localitatea cea mai sănătoasă din Capitală, în **vasta grădina Heliade**. Studiile se fac după programele școlilor publice. Aici sunt 4 clase primare și 3 liceale, și în fiecare an se adaugă clase superioare liceale. Preparațiuni pentru școala militară. Prețul internatului este 800 lei clasele primare și 1000 clasele liceale pre an. 10-8-2

VICHY

Administrațiunea: PARIS, 22, boulevard Montmartre.
PASTILLE DIGESTIV fabricate în Vichy cu Săruri esențiale din sorginți. Ele au un gust plăcut și produc un efect sigur contra acrimiei și a grelelor misturi.
SĂRURI de VICHY pentru BAI Un sul pentru băi, pentru cel care nu pot merge la Vichy.
 Spre a evita contrafacerea și să cedeze pe toate produsele marcei Controlului Statului francez. Depositul în București la DD Wartanocet și Hertog.

Casă fondată în anul 1837

J. RESCH & FII

Bijuterii și Joareri al Curței M. S. Regelui Carol I

— REPRESENTANTUL MANUFACTUREI DE HORLOGERIE —
Patek Philippe & C-nie din Geneva

și al manufacturei de argintărie

CHRISTOFLE & C-nie DIN PARIS

No. 36, CALEA VICTORIEI, No. 36, 12-7-5

SOCIETATEA DE

BASALT ARTIFICIAL ȘI DE CERAMICA

DE LA COTROCENI

Capital social: lei 1.500.000, întreg vărsat.

SOBE DE PORTELAN

— Fabricațiunea Societății —

Aceste Sobe sunt Elegante și Eftine

A se adresa pentru ori-ce comandă la

— DIRECTIUNEA SOCIETĂȚII: în București, Strada Doamnei Nr. 14, casa F. Göbl —

STATE de Lefuri pentru ministerul Cultelor și Justiției se află de vânzare la tipografia Curții.

40% MAI EFTIN

Magasinul de Pânzărie și Lingerie „la Confiență”

Calea Victoriei vis-a-vis de Theatru, în noul hotel Continental,

DESFACERE TOTALA

Desfacere prin autorizațiunea Onor Camerei de comerț, cu un scăzământ de 40% din cauză de retragere a acestei ramure de comerț.

Mărfurile care compun magazinul sunt cele următoare: Diferite feluri de olandă din fabricile cele mai renumite schifoane, madapolonuri, pichet, pânze de saltele, de mobile, mese, șervete, cârpe de bucătărie, prosoape, cămăși bărbătești, ismene, gulere, manșete, flaneluțe, ciorapi de dame și bărbați, batiste de olandă și fantesie lingerie de dame marcate, broderie, dantele și diferite alte articole.

Această desfacere nu va dura mai mult de 3 luni de zile cel mult. grăbiți și profitați de o ocaziune nemaî pomenit de eftin.

BIUROUL
 Str. Smârdan, 8.

W. STAADECKER

DEPOUL
 Str. Bibescu-Vodă, 6

BUCURESCI

LOCOMOBILE SI BATOZE DE TREERAT

Sistemul cu 2 fusuri curbate și acel cu mișcare excentrică, ambele prevăzute cu noul aparat de scuturat cu furci.

„Mi permit a atrage atențiunea onor. agricultorilor asupra noilor Locomobile și Batoze de treerat din fabrica

Ruston Proctor & Co Lincoln

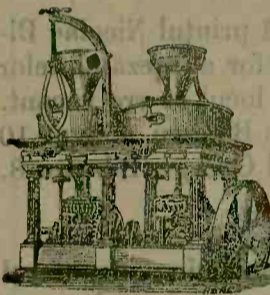
care sunt din nou perfecționate și prevăzute cu noi modificări practice.

Aceste mașini vor fi expuse spre vedere de la 1 Februarie viitor la

Depositul meu din strada Bibescu-Vodă, 6

și la sucursala mea în Brăila, strada Bulvardul Cuza, 114.

Domnii amatori de mașini Ruston Proctor sunt rugați a-mi transmite comanda d-lor mai din vreme spre ale putea efectua la timp

MORI SIMPLE DUBLE SI TRIPLE
 pe postament de fer din fabrica

Ruston Proctor & Co

și pe postament de lemn din fabrica

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

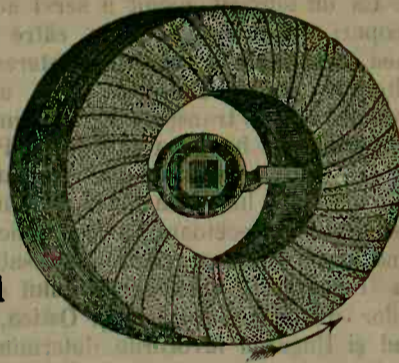
cu PIETREFRANȚUZESCI de 36 și 42 țoluri.

PIETRE DE MOARA FRANTUZESCI
 DIN

La Ferté sous Jouarre

formate din 5—6, bucăți întregi de la periferia până în mijloc.

Toate dimensiunile se găsesc în depositul meu

W. STAADECKER

București. — Str. Smârdan, 8.

MARE DEPOSIT

TEVI DE FER SI ACCESORII

ADOLF SOLOMON

București. Strada Doamnei, 14 bis.

D-NA IULIA COCORESCU

(Eleva lui Marmontel)

9, Strada Dreapta, 9

Dă lecțiuni de Pian acasă și în oraș.

Ma face încă un Curr. de Piano și alul de Teorie-Solfegiu.

Piano de 2 ori pe săptămână 16 lei pe lună.

Teorie-Solfegiu o dată pe săptămână 8 lei pe lună.

Cea mai bună hârtie igienică de țigări este

DOROBANTUL, LES DERNIERES CARTOUCHES, L'INDEPENDANCE DE LA ROUMANIE
 Fabricat de Frații BRAUNSTEIN

Această hârtie analizată de către d. doctor Bernath, directorul laboratorului chimic al Eforiei spitalelor civile și al Facultății de medicină din București, s'a constatat ca cea mai bună în toate privințele din toate hârtiile de țigară ce se importă în țară, de oare-ce însușește toate proprietățile unei hârtii de țigară ireproșabilă, fiind cu desăvârșire lipsită de țesătură animală, cum și de substanțe lemnoase și fabricată numai de apă.

A se feri de contrafacere. Numai atunci sunt veritabile, când fie-care țigărită poartă firma noastră și pe scoartă semnătura noastră.

Frații BRAUNSTEIN.

CASA DE SCHIMB & COMISION

RUSSU & JACOB

La „Bursa” Română

2, Str. Lipscani în fața vechiului Palat Dacia 2

Cumpără și vinde efecte publice și face ori ce fel de schimb de monezi. Cursul pe ziua de 17 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Rentă Amortisabilă.	96 1/2	96 1/2
5% Rentă Perpetua	95 1/2	96 1/2
6% Oblig. de Stat (C. Eur.)	99 1/2	100 1/2
6% C. F. R.	—	—
5% municipale	83.	86 1/2
5% Scrisuri fonc. rurale	84.	87 1/2
7%	104 1/2	105
5%	96 1/2	96 1/2
5% urbane	103 1/2	104 1/2
7%	101	102
6%	94	94 1/2
5%	82 1/2	83
Acțiuni Banca Națională.	965	985
Soc. Rom. de cons.	142	148
Dacia-România.	256	264
de reasigurare.	140	150
N. Națională.	243	250
300 Oblig. Penanți	338	245
cu prim Em 1888.	14	15
Losuri ț. roșie austriacă	39	45
ț. roșie ungare	27	32
Canal de Panama	—	1.75
Agio bilete contra aur	3.1/2	3.1/2
Florin val. austriacă	2.10	2.12
Mărci Germane	1.24	1.26
Bacnote Franceze	100	100 1/2
Ruble de hârtie	2.56	2.64
NB. Cursul este socotit în aur.		

MARELE CIRC SIDOLI

7, Str. Poliției, 7.

Astăzi Marți 17 Ianuarie 1889

MARE
Representațiune

Cu concursul celebrei trupe americane a profesorului Antonio

MARE SUCCES

Miercuri 18 Ianuarie 1889

MARE REPRESENTAȚIE

HIGH-LIFE

Anteuil debut al celebrului în arta equestră, jockeyul Cesar Sidoli fără concurență.

Gimnastică sublimă a celebrei trupe americane a profesorului Antonio cu un program ales și foarte interesant.

Inceputul la 8 1/2 ore seara precis

Cu stimă, TH. SIDOLI, director

Mare Depou de Vinuri de Drăgășani
HOTEL KIRIAZI

Vinde en gros si en detail

Vinuri veritabile de Drăgășani
 VECHI și NUOI

Vin negru Golu-Drâncea
Pelin. — Ţuică veche și Drojdie
 Prețuri moderate.

George Șerbănescu
 Hotel Kiriazi, Str. Biănari, 5.

Casă de vânzare

De vânzare imediat cu prețul foarte avantajos și cu înlesnire de plată, casele din Str. Știrbei-Vodă 66. Apartament mare, camere de servitori, baie, grajduri, șopron, pivniță, grădină cu pavilion. Intra-rea pe două străde. Se poate vinde și numai loc de casă nouă.

A se adresa în or-țe zi până la 2 ore la proprietara caselor în aceeași casă.

CASA DE SCHIMB
MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, în palatul „Principele Dimitrie Ghika, (Dacia-Romania) Strada Lipscani, în fața noii clădiri a Băncii Naționale.

BUCUREȘTI

Campără și vinde efecte publice și face ori ce schimb de monezi
 Cursul pe ziua de 17 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Rentă Amortisabilă	96	96 1/2
5% Rentă Perpetua	96	97
5% Oblig. de Stat (Conv. Eur.)	99 1/2	100
6% C. F. R.	—	—
6% Municipale	86 1/2	87 1/2
10 Is. Casei Pens. (300 l.)	240	245
7% Scr. funciare Rurale	104 1/2	105
5%	96 1/2	97
7% urbane	104 1/2	105
6%	101 1/2	102 1/2
5%	94	94 1/2
5%	82	82 1/2
5% Iași.	98.	990
Acțiuni Banca Națională.	98.	990
3% Losuri Serbeci cu prime.	71	75
cu prim Em 1888.	13	15
Crucea Roșie Italiane cu pe.	29	31
Austrace.	40	44
Ungare.	25	28
Basilica Doban.	17	21
Otomane.	48	58
cu prime Buc. (20 lei).	55	60
Aur contra argint săd bilete.	2.75	3.25
Florin val. Austriac	2.10	2.12
Mărci germane.	1.24	1.26
Bacnote franceze.	100	101
idem Italiene.	99	100
Ruble Hârtie	2.56	2.70
NB. Cursul este socotit în aur.		